

indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op- hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af faglige organisationers konfliktret over for virksomheder med overenskomst.

Af Mogens Nørgård Pedersen (KD) m.fl. (Fremsat 20/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Kl. 18.00

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er ca. 2 år siden, jeg stod her sidst i samme anledning, og det er ½ år siden, at jeg på baggrund af den gennemgang af udviklingen i retspraksis, som DA og LO afleverede til Folketinget i sommeren 2003, meddelte, at regeringen ikke havde til hensigt at lovgive på området. Det er en udmelding, som jeg siden har måttet gentage et par gange. Denne beslutning står vi fast på.

Retspraksis har trods alt ikke stået stille gennem de seneste mange år. Udviklingen bærer præg af større erkendelse af, at arbejdsmarkedet har ændret sig og fortsat vil ændre sig. Også organisationernes rolle ændrer og udvikler sig. På flere områder følger organisationerne med tiden. Det gælder f.eks. i forbindelse med større valgfrihed for den enkelte lønmodtager inden for overenskomsten.

Det er en udvikling, som arbejdsmarkedets parter vel at mærke selv har skabt, måske nogle gange ud fra et lille vink med en vognstang udefra, men den er et fingerpeg om, at den danske model også har en rolle at spille i det 21. århundrede.

Det burde ikke være nogen overraskelse, at regeringen fuldt ud støtter det danske overenskomst- og aftalesystem. Det indebærer bl.a. en anerkendelse af de faglige organisationers ret til at forsøge at indgå kollektive overenskomster via strejke eller blokade, som er en helt grund-

læggende del af det arbejdsretlige system i Danmark.

Vi har i Danmark et helt unikt system på godt, men også nogle gange på ondt. På godt, fordi det er med til at sikre, at det danske arbejdsmarked hele tiden er fleksibelt og dynamisk, og fordi de faglige organisationer i høj grad er medansvarlige for, at forholdene på arbejdsmarkedet følger med tiden. På ondt, fordi disse organisationer ikke altid lever op til deres ansvar, men nogle gange misbruger deres stilling.

Det ser vi jo desværre til tider eksempler på, når der konfliktes over for virksomheder, der allerede har overenskomst med en anden fagforening, og hvor konflikten bærer præg af at være ren og skær magtopvisning. Dette efterlader i nogle tilfælde borgere, virksomheder og sågar små byer med følelsen af, at der bliver gjort vold på deres selvbestemmelsesret og frihed.

Regeringen har derfor stor forståelse og sympati for de intentioner, der ligger bag dette forslag. Jeg skal heller ikke lægge skjul på, at det har været en svær afvejning for regeringen, men en regulering af konfliktretten vil være meget vanskelig og vil fundamentalt ændre den måde, hvorpå vi hidtil har fordelt rollerne på det danske arbejdsmarked. Lovgivningen må være sidste udvej, og der mener jeg ikke vi er nået til endnu.

Regeringen kan ikke støtte forslaget. Lad os nu give det arbejdsretlige system en chance for at vise, at udviklingen på arbejdsmarkedet også afspejler sig i deres vurderinger og afgørelser, ligesom vi skal holde arbejdsmarkedets parter fast på deres ansvar for, at udviklingen følger med tiden. Samtidig vil jeg opfordre til, at visse fagforbund i stedet bruger kræfterne på at få overenskomst på de områder af det private arbejdsmarked, som i dag er helt uden overenskomst.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Når vi Kristendemokrater igen fremsætter det her forslag, er det jo ikke for ingenting, og det er også min opfattelse, at ministeren har forståelse for det. Men så må mit enkle spørgsmål til ministeren blot være: Hvor meget skal der egentlig til, før der skal lovgives på området? For vi har jo set, at sagerne på området faktisk har eskaleret, efter at rapporten fra DA og LO i sommer ligesom indikerede, at nu er der skred i den.

Kl. 18.05

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg er enig med hr. Mogens Nørgård Pedersen i, at vi her er ude i en balancegang, hvor organisationerne altså også må tage deres ansvar i visse situationer. Jeg skal jo ikke skjule, at jeg synes, at nogle fagforbund i visse tilfælde er gået for langt. Vi har set nogle grimme sager på det her område, som ingen har haft glæde af.

På den anden side mener jeg, at retspraksis jo udvikler sig hele tiden, og Arbejdsrettens opfattelse af arbejdsmarkedet ændrer sig jo også med tiden. Derfor vil vi jo en gang imellem opleve et tilbageslag på det her område, men afgørende i fremtiden bliver naturligvis, at organisationerne pålægger sig selv det ansvar ikke at forgribe sig på virksomheder og lokalsamfund, som så påføres skadevirkninger.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Mogens Nørgård Pedersen med en sidste kort bemærkning til ministeren.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Jeg har forståelse for, at retspraksis udvikler sig, og verden er ikke den samme i dag, som den var i går. Men som sagt har vi set sagerne blive flere og flere. Er det mængden af sager, er det størrelsen af sager, eller hvad er det, der skal til, for at ministeren vil tage et initiativ på det her område, hvor ministeren jo også erkender at der er et problem?

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg håber, at organisationerne forstår alvoren i det budskab, som jeg fornemmer at et flertal af Folketingets partier gerne vil sende i de her sager.

Vi synes, det er rigtigt, at arbejdsmarkedets parter har de konfliktrettigheder og -muligheder, som man har på det danske arbejdsmarked, men med en ret følger naturligvis også et ansvar for hele tiden at udøve den respektfuldt over for det samfund, vi opererer i.

Jeg kan ikke klart svare på, om det er antallet af sager, grovheden af sager, men vi kan jo i hvert fald sige, at der vil være en grænse et eller andet sted for, hvad vi vil stå model til, men grundlæggende må vi sige, at den konfliktret – strejkevarsel og lockoutmulighed – som arbejds-

markedets parter har, jo har vist en fin balance på arbejdsmarkedet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Freddy Dam som ordfører.

Freddy Dam (V):

Ifølge Kristendemokraternes beslutningsforslag bør der indføres en begrænsning i de faglige organisationers konfliktret over for arbejdsgivere, der har overenskomst med en organisation uden for LO-området, medmindre meget stærke grunde taler for, at der oprettes en ny overenskomst.

Dette synspunkt har Venstre megen sympati for, og vi finder det faktisk stødende, at en faglig organisation har mulighed for at tage en virksomhed som gidsel, der for så vidt har ordnede forhold for medarbejderne, og som tilbyder vilkår svarende til dem, der er almindeligt gældende i branchen.

Efter vor opfattelse skal såvel virksomheder som medarbejdere frit kunne indgå aftaler med hvem, de vil. Omvendt er det også Venstres opfattelse, at konflikter på arbejdsmarkedet som altovervejende hovedregel skal søges løst af parterne selv, og at lovgivningen må være den aller sidste udvej.

Forslaget var fremme i nogenlunde uændret form i 2002, hvor behandlingen resulterede i nedsættelsen af et udvalg, der i sommeren 2003 redegjorde for Arbejdsrettens praksis. På den baggrund fandt beskæftigelsesministeren ikke anledning til at foretage yderligere, hvad vi i Venstre var enige i.

Af redegørelsen fremgik, at der faktisk er sket, og at der fortsat sker en udvikling i Arbejdsrettens praksis, om end i det mindste én enkelt efterfølgende sag synes at afkræfte denne vurdering. Omvendt må man jo erkende, at en enkelt svale ikke gør nogen sommer, og der skal efter Venstres opfattelse en længerevarende og fortsat praksis til, før man eventuelt kan konstatere en stagnation eller et tilbageslag i Arbejdsrettens praksis.

I øvrigt fremgår det af de seneste dages presse, at der måske er ved at indtræde en vis opblødning af organisationernes positioner med hensyn til gensidig anerkendelse. Jeg tænker her på drøftelserne imellem Kristelig Arbejdsgiverforening og Foreningen af Offentligt Ansatte, og det understøtter for så vidt forhåbningen om, at arbejdsmarkedets parter selv løser problemstillingen på længere sigt.

Kl. 18.10

Venstre vil fremover følge udviklingen nøje for at konstatere, om der sker den ønskede udvikling af monopoliseringen på arbejdsmarkedet, og om Arbejdsrettens retspraksis faktisk udvikler en højere grad af frihed. Derfor kan Venstre ikke for øjeblikket støtte Kristendemokraternes forslag.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Hr. Freddy Dams sidste bemærkning glæder mig meget: for øjeblikket ikke støtte forslaget. Så er der håb for næste gang. Det glæder mig. Men ord som foreningsfrihed og at arbejdsmarkedets parter selv må løse opgaverne er vi også ganske enige om, men er det ikke stødende for hr. Freddy Dam og Venstre, når nu tredjepart blander sig i aftaler, som to parter har indgået?

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Jo, jeg har, synes jeg selv, temmelig tydeligt tilkendegivet i mit indlæg, at Venstre er utilfreds med enhver form for tvang, der udøves på arbejdsmarkedet og andre steder, så jo, svaret er ja.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Vagn Christensen som ordfører:

Ole Vagn Christensen (S):

Kristendemokraternes beslutningsforslag rummer en begrænsning af de faglige organisationers konfliktret, og som partiet selv anfører, er der tale om en genfremsættelse. Socialdemokraterne vil advare kraftigt imod, at Folketinget på den måde foretager et sådant indgreb i det system, som gennem årtier har reguleret det danske arbejdsmarked.

Vi vil aldrig underkende den danske model, for den har skabt grundlaget for, at danske lønmodtagere i dag nyder en stor frihed og har gode løn- og arbejdsforhold og rettigheder, som man ikke ser særlig mange steder i verden. Alt dette er opnået på fredelig vis og uden indgriben af Folketingets partier. Der er absolut ingen grund til, at denne praksis skal ændres, og et indgreb af den foreslåede type vil være principielt og få vidtrækkende konsekvenser for arbejdsmarkedet.

At begrænse konfliktretten er ensbetydende med en undergravning af lønmodtagernes rettigheder og vil forrykke balancen mellem arbejdsgivere og arbejdsgivere. Det åbner op for

at virksomheder i højere grad kan spekulere i at spille medarbejdere og de organisationer, som repræsenterer medarbejdernes rettigheder, ud mod hinanden.

Virksomheder, som vælger ikke at indgå overenskomst med organisationer, som er organiseret inden for den samme hovedorganisation, må være klar over, at det rummer en større risiko for en faglig konflikt, hvis virksomheden er ude på at presse citronen gennem ringere løn- og arbejdsvilkår for medarbejderne.

Der har været talrige eksempler på, at det netop har været bagtanken for virksomheder, som tegner overenskomst med fagforbund, som ikke anerkendes af LO og DA. Det var netop tilfældet i en omtalt sag fra Fåborg på Fyn, hvor et stort forlystelsescenter, INN Side, ikke ville indgå en overenskomst med SiD og RBF. I stedet mente centeret, at man kunne nøjes med at give de ansatte servicemedarbejdere dårligere løn- og arbejdsvilkår, end tilsvarende arbejde betales andre steder, gennem en overenskomst med Kristelig Fagforening.

Sådan en situation fører naturligvis til konflikt, hvilket er helt i overensstemmelse med spillereglerne på arbejdsmarkedet, som fastsættes af LO og DA, og sagen endte også lykkeligt med, at der blev indgået en anerkendt overenskomst med ordentlige løn- og arbejdsvilkår.

Forslagsstillerne motiverer indgreb med, at retspraksis i forhold til konfliktretten strider imod retsprincipperne i et moderne samfund. Men er det i pagt med det moderne samfund, at den stærke bare kan tromle den svage ned?

Hvis man ser på, hvordan Kristelig Fagforening opfatter konfliktretten, så forholder det sig jo således, at fagforeningen principielt er imod strejker, som er en grundlæggende lønmodtagerrettighed. Men en fagbevægelse uden konfliktret er som en ulv uden tænder. Tandløse ulve gavner ikke lønmodtagernes interesser og arbejdsforhold, og at ulven har tænder betyder omvendt ikke, at alle og enhver bliver bidt.

Den historiske lære er, at når lønmodtagerne står sammen, så er det den bedste måde at sikre ordentlige arbejdsvilkår på, men også, hvad der for os er meget vigtigt, at konkurrenceevnen er til stede på virksomhederne, og at der er stabilitet på virksomhederne, for det er jo det, der giver de gode løn- og arbejdsvilkår.

Kl. 18.15

Via konfliktretten og lockoutretten har både lønmodtagere og arbejdsgivere et instrument til at opnå dette. Dette er naturligvis et instrument,

som skal bruges med omtanke og under det ansvar, som arbejdsmarkedets parter har påtaget sig i den danske model.

Forsøget på at gøre det til et spørgsmål om retsprincipper i et moderne samfund er grebet ud af luften. En redegørelse fra DA og LO slår faktisk fast, at retsdannelsen undergår en løbende udvikling, og at dette afspejles i Arbejdsrettens afgørelser. I Socialdemokratiet er vi ganske trygge ved de retsprincipper, der er gældende for arbejdsmarkedet.

Socialdemokraterne kan derfor ikke stemme for det fremsatte beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Nu er der jo ikke noget underligt i, at hr. Ole Vagn Christensen henviser til DA og LO's undersøgelse, fordi man jo kunne sige, at de næsten er part i sagen. Men hvad er årsagen til, at Socialdemokraterne ikke går ind for foreningsfrihed? Jeg har ellers oplevet på andre områder, når det gælder hele det folkeoplysende arbejde, at Socialdemokraterne går ind for foreningsfrihed, hvorfor så ikke på det her område?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Den debat har vi også taget mange gange tidligere her i Folketingssalen, men det her handler jo ikke om foreningsfrihed. Det handler om en forhandlingsret og om at sikre, at forholdene mellem danske lønmodtagere og danske arbejdsgivere er så stabile, at de kan være grundlaget for, at man kan have det moderne arbejdsmarkedssystem, som vi har her i landet, og som har skabt de velfærdordsninger, vi også kender til.

Vi har masser af eksempler på, hvordan man andre steder slås med hinanden uden i og for sig at få noget fornuftigt ud af det, så det her handler altså om en forhandlingsret og retten til at skabe disse forhold, må jeg sige til hr. Mogens Nørgård Pedersen.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Nu prøver hr. Ole Vagn Christensen at dreje det hen til, at det er en forhandlingsret og ikke mangel på foreningsfrihed. Alligevel må jeg sige, at jeg mangler sammenhæng i Socialdemokraternes politik, forstået på den måde at det jo ikke er lang tid siden, vi har stået sammen om et forslag om konkurrenceloven for at sikre, at der ikke

bliver dannet monopoler i dette samfunds store virksomheder, finansielle sektorer osv.

Hvorfor, spørger jeg hr. Ole Vagn Christensen, går Socialdemokraterne så ind for et monopol på det her område?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det gør Socialdemokratiet heller ikke. Det er jo ikke det, der er det afgørende i det her spørgsmål, for der findes jo arbejdsgivere, der ikke har ladet sig organisere, der ikke har villet lave aftaler om deres løn- og arbejdsforhold. Det ved hr. Mogens Nørgård Pedersen, og det ved jeg, at sådan ser arbejdsmarkedet ud. Det er jo først, når der opstår situationer, hvor man kan sige, at man undergraver andre virksomheder, andre lønmodtagere, at man har konflikterne.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Nu nævnte hr. Ole Vagn Christensen i sit indlæg et eksempel på, at en virksomhed har indgået en overenskomst med ringere vilkår end dem, der i øvrigt er på arbejdsmarkedet, hvorfor det, som hr. Ole Vagn Christensen sagde, var rimeligt nok at konflikte.

Men må jeg godt spørge hr. Ole Vagn Christensen: Mener hr. Ole Vagn Christensen og Socialdemokratiet, at et medlem af LO altid har ret til at skabe konflikt over for en virksomhed, der har indgået overenskomst med et andet forbund, selv om det er vilkår, der matcher de vilkår, der er gældende på arbejdsmarkedet i øvrigt, og selv om det er sådan, at der ikke er nogen af medarbejderne på den pågældende virksomhed, der er medlem af det konfliktende forbund?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det er en tænkt situation, hr. Lars Barfoed beskriver. Jeg mener netop, at danske lønmodtagerorganisationer og danske arbejdsgivere har forstået at holde sig i ro, når det drejer sig om at se på, hvad der foregår rundtomkring.

Kl. 18.20

Det tror jeg skyldes, at der, hvor man har set, at forholdene er i orden, der har man ikke ønsket at kaste sig ud i nogen større konflikter om det at skaffe sig medlemmer, for det er ikke det, der har været afgørende for dansk fagbevægelse. Det er selvfølgelig godt nok, at man får nogle medlemmer, men det er ikke nogen, man skal

ud at hente ved at lave konflikt for konflikten skyld. Det har altid været sådan, og det vil man også se, at der har været tale om, at der har været nogle forhistorier, som har fremkaldt de situationer, nemlig lavere og dårligere løn- og arbejdsforhold.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Må jeg tage det, hr. Ole Vagn Christensen nu siger, som udtryk for, at det ikke ubetinget er sådan, at det er rimeligt efter Socialdemokratiets opfattelse, at et medlem af LO konflikter mod en virksomhed, der har overenskomst med et andet forbund?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Lars Barfoed skal forstå, at det, jeg har sagt, er, at det her ikke er en principiel ting for Lønmodtagernes Organisation, sådan som jeg har fulgt de forløb, der har været. Der kan jeg ikke påvise, at det, hr. Lars Barfoed vil have mig til at anerkende, skulle være foregået. Jeg kender ikke nogen situationer, hvor det er foregået.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Næste ordfører er hr. Bent Bøgsted.

Bent Bøgsted (DF):

Ja, så skal vi have en ny debat om konfliktret. Sidst, vi havde den, var i foråret 2002 i forbindelse med B 83, og dette er en genfremsættelse, bortset fra at en enkelt sætning er taget ud, og i den sætning stod: »Det skal præciseres, at overenskomster mellem landsdækkende arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer anses som et udtryk for et acceptabelt brancheniveau.«

Efter debatten sidste gang i 2002 kan jeg forstå på det hele, at Kristendemokraterne har trukket den sætning ud for at tilgodese Socialdemokratiet, De Konservative og SF, da det var et af de store kritikpunkter, de havde dengang, og som sådan set lå til grund for Socialdemokraternes og SF's og De Konservatives afvisning af det. Der har selvfølgelig nok været noget mere i det, men der blev kørt meget på den sætning dengang.

Derfor var jeg også lidt spændt på at høre, hvad der blev sagt denne gang som begrundelse for at afslå, men det er ikke det, hr. Ole Vagn Christensen var inde på. Jeg kender selvfølgelig også godt hr. Ole Vagn Christensens begrundel-

se for at afvise forslaget, så det er sådan set ikke nødvendigt at komme mere ind på det.

Men Dansk Folkeparti var lidt i tvivl om, hvad vi skulle sige forrige gang, og LO og DA havde tilkendegivet, at de ville se på problemerne. Der må jeg erkende, at jeg faktisk ikke er klar over, om der er sket det helt store på området, men ellers har de jo muligheden under de overenskomster og forhandlinger, der er i gang nu.

Der har også været samarbejdet mellem de forskellige fagforeninger, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse kontra DA og LO. Det sidste, vi så, er det udspil, der er kommet fra FOA, hvor de er ved at indgå aftale med Kristelig Arbejdsgiverforening. Hvis det lykkes, viser det jo, at det godt kan lade sig gøre at lave aftaler på tværs af de forskellige fagforeninger, hvilket selvfølgelig er et lyspunkt.

Vi kan godt se det urimelige i en konflikt, hvis der er ordnede forhold, men jeg må også indrømme, at vi godt kan se det fornuftige i en konflikt, for selv om der tilsyneladende kan være tale om ordnede forhold på papiret, er det jo ikke sikkert, at der er det ude i firmaet, når det kommer til stykket. Derfor er det sådan lidt både-og vedrørende det her.

Det er nødvendigt, at fagforeningerne og arbejdsgiverne selv prøver at løse de problemer fagretligt og så accepterer den afgørelse, der kommer. Der har været lidt tvivl om, om de nu også gør det.

Kl. 18.25

Jeg kan godt forstå, at Kristendemokraterne fremsætter forslaget igen, men jeg har derimod svært ved at se det fornuftige i udspillet set i lyset af, at Kristendemokraterne har indgået aftale med regeringen om østudvidelsen. Det er ikke sikkert, Kristendemokraterne har lagt mærke til det, men det er faktisk sådan, at beskæftigelsesministeren op til flere gange har sagt, at hvis den sikkerhedsmekanisme, som Kristendemokraterne har indgået forlig om, svigter, så må fagforeningerne konflikte for at sikre arbejdspladserne. Derfor er det efter min opfattelse helt misvisende, at Kristendemokraterne kommer med et beslutningsforslag, der modsiger sig selv.

Men Dansk Folkeparti har i forbindelse med østudvidelsen sagt, at vi ikke vil være med til at fjerne nogen af de midler, som fagforeningerne har og kan bruge for at begrænse det pres, der kan komme på de danske arbejdspladser, og som de eventuelt vil blive udsat for. Derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Bøgsted. Der er ingen korte bemærkninger.

Hr. Lars Barfoed som ordfører.

Lars Barfoed (KF):

Det er i virkeligheden et vanskeligt forslag at tage stilling til for Det Konservative Folkeparti, det, Kristendemokraterne her har fremsat. Det siger jeg, fordi vi har meget stor sympati for forslaget og finder, at der er mange rimelige betragtninger og begrundelser for forslaget.

Alligevel finder vi, når vi gør tingene endeligt op, at der er så mange problemer i det, at vi her og nu ikke ønsker at stemme for det, og så må vi altså stemme imod det. Men sådan er det nogle gange, tingene er komplicerede og man må afveje, hvad der er for, og hvad der er imod, og så se, hvad der vejer tungest i vægtskålen.

Det er selvfølgelig problematisk, hvis der er tale om, at et forbund iværksætter en konflikt imod en virksomhed med ødelæggende følger for virksomheden og også for de ansatte på virksomheden, hvis den pågældende virksomhed har en aftale med et forbund, og især hvis det er en aftale, der er indgået på vilkår, der er sammenlignelige med de vilkår, der i øvrigt er gældende på arbejdsmarkedet.

Der er det jo sådan i Arbejdsrettens praksis, at man siger, at det er ganske afgørende, om der er tale om, at det konfliktende forbund er medlem af samme hovedforbund som det forbund, der har en overenskomst med virksomheden, eller dette ikke er tilfældet, altså at de to forbund ikke er i hovedforbund med hinanden. Det er jo dybest set det, der er det afgørende retlige indhold i dette beslutningsforslag. Er det rimeligt, at der er den forskel i retspraksis, altså at der skal være mere tvingende grunde til at iværksætte en konflikt, hvis man er medlem af samme hovedforbund som det forbund, der har en overenskomst med virksomheden, eller ej? Det kan man jo argumentere for og imod.

Jeg vil godt derudover nævne, at jeg synes også, at det er problematisk, at Arbejdsretten slet ikke tillægger det nogen som helst betydning, hvem der er medlemmer af forbundet, altså om de, der arbejder på virksomheden, er medlemmer af det konfliktende forbund eller de er medlemmer af det forbund, der er en overenskomst med. Det tillægger Arbejdsretten ikke nogen betydning, og det synes jeg er en skærpene omstændighed, når man skal vurdere det.

Nu har vi jo fået en redegørelse i juni måned sidste år fra LO og DA, og vi har haft debatten i Folketinget om det sidste år, vi har en debat i Folketinget om det nu, og vi er en række partier, der har udtrykt sympati for forslaget, men som alligevel viger tilbage for her og nu at gennemføre en lovgivning. Det gør vi selvfølgelig, fordi vi egentlig helst så, at arbejdsmarkedets parter selv fandt ud at tilrettelægge tingene på en fornuftig måde.

Derfor er det vel også et signal, vi sender til arbejdsmarkedets parter, at vi synes, at det er meget kompliceret og vidtgående at gribe ind med lovgivning her og nu, men at vi også forventer, at vi ser et arbejdsmarked i de kommende år, der selv via selvdisciplin undgår konflikter, der har ødelæggende virkning for virksomheder og de ansatte på virksomhederne i sådan nogle situationer, hvor virksomheden har nogle fornuftige og overenskomstmæssige vilkår med et forbund.

Kl. 18.30

Her og nu ønsker Det Konservative Folkeparti ikke at medvirke til lovgivning. Principielt synes vi, det er meget kompliceret og meget vidtgående at blande sig på området, og vi ønsker egentlig, at arbejdsmarkedets parter selv klarer det. Men vi håber, at der med de debatter, der har været, og med den redegørelse, LO og DA skrev sidste år, er sendt tilstrækkelig klare signaler til arbejdsmarkedets parter og for så vidt også til Arbejdsretten, så man finder en fornuftig kurs.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Nu håber jeg ikke, det begynder at udvikle sig til en dårlig vane for Det Konservative Folkeparti, for vi har hørt den samme retorik i forbindelse med indførelse af en barselfond. Først taler man om, at det vil man egentlig gerne, og det har socialministeren også talt om, men derefter bliver det noget med, at vi skal lige afvente arbejdsmarkedets parter, osv. osv.

Vi har et område her, som helt klart var en borgerlig mærkesag i oppositionstiden. Man har haft 9 år til at gå og udtænke nye modeller, og man har i 9 år truet med diverse former for indgreb på området. Nu er der så en mulighed for simpelt hen at erklære sig enig eller uenig med Kristendemokraterne i deres måde at gøre det på, men så begynder man at sige: Det er meget kompliceret, det er ikke nemt at overskue, men

nu er der forhåbentlig sendt et signal, og hvad ved jeg.

Kan det virkelig være rigtigt? Hvor mange år skal man bruge? Man har haft i alt 9 år i opposition og 2 år i regering, så nu er vi oppe på 11 år. Er det 20 år, der skal være tale om, før De Konservative får mod til at lave noget om, eller hvordan står det egentlig til?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Nu skal et folketingsmedlem fra Det Radikale Venstre vel være blandt de sidste, der udtrykker bekymring over, at nogle redegør for, at der kan siges både for og imod et forslag, og det er det, jeg gør her. Vi er ikke parat til at gennemføre lovgivning af de grunde, jeg nævnte, og jeg kan ikke sige, om der skal gå 1, 2 eller 9 år, før vi måtte finde, at der skal lovgives på området.

Vi ønsker egentlig at undgå lovgivning, men det er klart, at hvis der er tilstrækkelig mange provokationer i form af konflikter med ødelæggende følger for virksomhederne og de ansatte på virksomhederne i situationer, hvor en virksomhed har en fornuftig overenskomst, bliver vi jo tvunget til at lovgive på trods af det problematiske i at gøre det.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Man må bare konstatere, at de folk, som er i klemme i det eksisterende system, ikke kan regne med Det Konservative Folkeparti, og de skal overhovedet ikke fæste lid til Det Konservative Folkeparti. Der bliver brugt udtryk som »det er meget kompliceret«, »det er meget vidtgående«, »det er ikke rigtig til at gennemskue«, og der er på den ene side, og der er på den anden side. Som den konservative ordfører antydede, kunne man næsten forledes til at tro, at den konservative ordfører var radikal.

Der bliver oven i købet sagt, at der skal være tilstrækkelig mange provokationer – igen sådan noget udflydende noget, som ikke er til at få fat i. Hvad betyder det egentlig?

Det Radikale Venstre gjorde det, når vi f.eks. som i den tidligere regerings tid erkendte, at vi ikke kunne få et forbud mod eksklusivaftaler igennem, at vi sagde åbent, at der simpelt hen var et hensyn at tage til regeringspartneren. Derfor gik vi på kompromis, derfor forholdt vi os på den måde, som vi gjorde. Kunne vi ikke få en ærlig udmelding fra Det Konservative Folkeparti i stedet for, at man kun henviser til ord som

»kompliceret« og hvor mange ting der skal til, osv. osv.?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jamen det er da sådan set en ærlig udmelding, at området er kompliceret, og at det principielt er meget vidtgående at give sig til at lovgive om konfliktret i disse sammenhænge. Der er en tradition for, at det ordner arbejdsmarkedets parter og Arbejdsretten selv, så derfor skal vi være meget tilbageholdende fra Folketingets side med at blande os. Og hvis der på baggrund af de debatter, der har været, og den redegørelse, der er afgivet, er udsigt til, at vi ikke ser sådanne graveværende tilfælde i fremtiden, er der jo ingen grund til at lovgive, og det er derfor, Det Konservative Folkepartis position er, som den er her og nu.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Jeg må sige til hr. Lars Barfoed, at vi jo har set udviklingen, siden vi sidst fremsatte forslaget, og vi mener, det er på sin plads at fremsætte det igen, fordi vi synes, der har været en negativ udvikling.

Jeg har da megen forståelse for De Konservatives og hr. Lars Barfoeds positive afvisning, men det forholder sig vel ikke på samme måde med forslaget her, som det gjorde med regeringens håndtering af dagpengeforslaget? Er man bange for folkestemningen? Det er vel ikke deri, det ligger?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg er altså ikke bekendt med nogen folkestemning i hverken den ene eller den anden retning i denne sag. Jeg har ikke noteret nogen voldsom offentlig opmærksom omkring forslaget, så vores vurdering er baseret på, at det er komplekst, at der kan tales både for og imod, og at vi synes, der skal være meget vidtgående grunde til at gribe ind. Vi har en forhåbning om, at tingene falder på plads af sig selv.

Kl. 18.35

Jeg er opmærksom på, at der er faldet en afgørelse i Arbejdsretten fra august, hvor man egentlig ikke fraveg den praksis, der har været tidligere, men på den anden side må man også sige, at afgørelsen vedrørte omstændigheder, der gjorde sig gældende, inden LO og DA kom med deres redegørelse i juni måned.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Ja, men der har faktisk været adskillige sager siden august, og det er derfor, vi allerede nu prøver at forholde os til tingene. Men hvor lang tid skal der efter hr. Lars Barfoeds opfattelse gå, inden der skal tages initiativer på området? Hvor langt skal udviklingen være skredet, om jeg så må sige?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil ikke lægge mig fast på nogen bestemt tid, for det er både et spørgsmål om sagernes karakter, hvor grove de er, og i hvor lang en periode vi skal afvente en vending i udviklingen. Jeg vil ikke lægge mig fast på noget her og nu.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Barfoed, og så er det hr. Ole Sohn som ordfører.

Ole Sohn (SF):

Jeg synes, det var flot og ærligt sagt af hr. Lars Barfoed, at det er en meget kompliceret sag, for det er det. Det ville være meget betænkeligt, hvis Folketinget overrulede – undskyld mit engelske udtryk, men det er også et nudansk udtryk – arbejdsmarkedets parter, for dermed ville vi jo netop tage en tråd ud af det meget fintmaskede net, hele arbejdsmarkedet er bygget op af. Jeg ved, at Det Konservative Folkeparti har meget stor respekt for, at der ikke må fjernes tråde fra dette meget indviklede og komplicerede net, så derfor har jeg meget respekt for, at Det Konservative Folkeparti siger: Klap nu lige hesten.

Det er jo ikke nogen overraskelse, at vi af principielle grunde finder det af stor betydning, at det er det civile samfund – i denne sammenhæng arbejdsmarkedets parter – der, havde jeg nær sagt, tilrettelægger slagets gang ude på arbejdspladserne og får tingene til at fungere. I langt, langt, langt, langt hovedparten af tilfældene foregår det i fuld fordragelighed, og netop derfor mener jeg, det vil være uhyre problematisk, for ikke at sige ødelæggende, for arbejdsmarkedets spilleregler, altså den danske model, hvis man begynder at rokke ved den. Derfor kan SF som ved tidligere lejligheder ikke støtte det af Kristendemokraterne fremsatte forslag.

Jeg vil i øvrigt også sige, at netop i denne tid, hvor vi lige har indgået en stor og, synes jeg, udmærket aftale om østudvidelsen, som Kristende-

mokraterne er med i, vil det være fuldstændig malplaceret, hvis man fjerner et af de værktøjer, der sætter arbejdsmarkedets parter i stand til selv at regulere arbejdsmarkedet, så østaftalen kan implementeres på ordentlig sæt og vis. Det er også et argument for ikke at støtte det af Kristendemokraterne fremsatte forslag.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Nu har jeg meget respekt for hr. Ole Sohn og for hr. Ole Sohns engelske udtryk overrule, men er det ikke lidt bemærkelsesværdigt, at det kun er bestemte foreninger, der har ret til at forhandle overenskomster? Er det ikke netop at overrule?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Nu er arbejdsmarkedet jo bygget op fra bunden, havde jeg nær sagt, sidst i forrige århundrede, hvis vi skal se historisk på det. Hovedaftalen og hele grundlaget for arbejdsmarkedets spilleregler er der en lang historisk baggrund for, og jeg har meget stor respekt for det resultat, arbejdsmarkedets parter er kommet frem til. De spilleregler har dannet grundlag for opbygningen af det velfærdssamfund, vi har i dag, trods alle forsøgene fra visse sider i Folketinget på at nedbryde dem, så jeg synes faktisk, arbejdsmarkedets parter fortjener stor ros.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Jeg har meget respekt for de resultater, der blev opnået i forrige århundrede, men vil hr. Ole Sohn ikke erkende, at der er sket noget, og at arbejdsmarkedssituationen ikke er den samme, som den var i forrige århundrede? Er det ikke et spørgsmål om at tilpasse tingene til den tid, vi selv lever i?

Kl. 18.40

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jo, og det mener jeg bestemt også vi gør, i og med at arbejdsmarkedets parter i stor fordragelighed selv finder løsninger. Jeg vil ikke sige, at de store konflikter er en saga blot, den mulighed eksisterer jo stadig, men netop det, at forhandlingssystemet og samarbejdet mellem arbejdsmarkedets parter har vist sin levedygtighed, gør, at jeg mener, man skal respektere det, så det kan fortsætte også i dette århundrede.

Formanden:

Så siger vi tak til hr. Sohn, og så er det hr. Anders Samuelson som ordfører.

Anders Samuelson (RV):

Når jeg i mit spørgsmål til den konservative ordfører klandrede den konservative ordfører for at benytte argumenter om, at det søreme er et meget kompliceret område, og at det ikke er et område, man bare lige kan gribe ind over for og lovgive om, var det sådan set bare, fordi det er den retorik, Det Radikale Venstre har hørt gennem mange, mange år, f.eks. i den periode, hvor vi var i regering med Socialdemokratiet og ikke var villige til at gribe ind på området fra den ene dag til den anden. Som jeg også redegjorde for, forklarede Det Radikale Venstre også – jeg var selv ordfører – hvad der helt præcis var til hinder for, at vi gik mere vidtgående til værks, end vi gjorde. Det var simpelt hen, fordi der er nogle gensidige hensyn, man skal tage til hinanden, når man er i et regeringssamarbejde.

Fra Det Radikale Venstres side har vi haft den fornemmelse, at De Konservative og Venstre egentlig ikke er indbyrdes uenige om spørgsmålet og egentlig gerne vil foretage sig noget, men at deres problem er et helt andet, nemlig Dansk Folkepartis eller Socialdemokratiets holdning. Spørgsmålet er, hvorvidt de for alvor tør gøre noget på området, og jeg synes egentlig, det var på sin plads at stille det spørgsmål, så vi kunne få holdningen frem i lyset.

Det Radikale Venstre er af den opfattelse, at som situationen er i dag, har man som faglig organisation en meget vidtgående konfliktret og især en meget vidtgående sympatikonfliktret. Det er ikke nogen specifikke krav om, at man skal have medlemmer på virksomhederne, og det har ikke nogen speciel betydning, om man har en overenskomst for det samme arbejde.

Som vi læser forslaget, lægger det op til, at der fremover skal være ligestilling på området, så konfliktretten bliver uafhængig af, om og hvor man er medlem, men bliver betinget af, at der skal meget stærke grunde for at konflikte og iværksætte sympatikonflikter. Det er lige netop den vinkel, vi havde som en vigtig pind, da vi sidste gang behandlede et lignende forslag. Den var afgørende for, om Det Radikale Venstre kunne være positivt over for forslaget.

På baggrund heraf skal jeg sige, at Det Radikale Venstre stiller sig positive over for forslaget intentioner, sådan som vi læser det på nuværende tidspunkt, og vi vil følge op på det i

udvalgsarbejdet. Vores udgangspunkt er, at i den situation, partiet er i nu, har vi ikke længere nogen regeringshensyn at tage, og da vi mener, at der er argumenter for at gå den vej, som Kristendemokraterne lægger op til, er vi derfor som udgangspunkt positivt indstillet over for forslaget, men vi vil som sagt fordybe os i det i udvalgsarbejdet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Det danske overenskomsts system er under massiv beskyndning for tiden. Kontanthjælpsmodtagere sendes i virksomhedspraktik, vejledningsforløb og tilskudsjob, i byggesektoren og i hotel- og restaurationsbranchen florerer sort og illegalt arbejde, østudvidelsen skaber nye udfordringer mod de overenskomstmæssige rettigheder, og endelig har vi set eksempler på, at trusler om udflytning af produktion betyder et direkte pres på lønningerne. I den situation vil forslagsstillerne begrænse de faglige organisationers muligheder for at konflikte sig til en overenskomst.

Det er selvfølgelig korrekt, når forslagsstillerne fremhæver, at siden de sidste gang fremsatte forslaget, har de fjernet den sætning, der betød, at en hvilken som helst landsdækkende overenskomst skulle anses som udtryk for et acceptabelt brancheniveau. Men det er kun en kosmetisk ændring af et dårligt forslag.

Kl. 18.45

Hvis vi et kort øjeblik vælger at betragte spørgsmålet ud fra forslagsstillerens præmisser, kan vi illustrere, hvor tynd is de bevæger sig på. Et eksempel, konflikten på Icadan, kan illustrere det. Icadan var medlem af Kristelig Arbejdsgiverforening og havde tegnet en såkaldt overenskomst med Kristelig Fagforening. De to såkaldte modparter er faktisk samlet i én organisation, Kristelig Fællesforbund.

Da SiD henvendte sig til virksomheden for at få overenskomst med den, bestilte virksomhedens ledelse en rapport hos et revisorfirma, PricewaterhouseCoopers, som angiveligt skulle sammenligne firmaets overenskomst med industriens. Ikke underligt konkluderede bestillingsrapporten, at der ikke var den store forskel. Man glemte bare, at den kristelige overenskomst var 4-årig, at det var en normallønoverenskomst uden ret til en årlig lønforhandling, og at lønnen blev sammenlignet med industrioverenskom-

stens mindsteløn, som kun meget få faktisk arbejder på.

Hvis det foreliggende forslag havde været vedtaget dengang, skulle SiD først have været igennem en lang arbejdsretssag, hvor de skulle bevise, at den kristelige overenskomst var ringere end den tilsvarende SiD-overenskomst. Det er ikke altid lige let, ikke mindst fordi overenskomster kan være svære at sammenligne, hvis man kun ser dem under en juridisk synsvinkel. Dette er bare sagt for at illustrere, at forslaget vil forplumre et i forvejen rigelig forplumret billede af dagens danske overenskomsts system.

Hvis forslagsstillerne ikke kan forstå, at der er forskel på sager, hvor de faglige organisationer henholdsvis er og ikke er medlem af samme hovedorganisation, kan det måske hjælpe på forståelsen, at forbundene inden for f.eks. LO laver grænseaftaler, netop for at undgå strandhugst af såvel medlemmer som overenskomster. Det fungerer ikke altid lige godt, men dog i en del tilfælde.

Med den situation, vi står i i dag, er det helt afgørende, at vi har en stærk fagbevægelse. På baggrund af nogle af de ting, der har været fremme i medierne de seneste dage, håber vi, at medlemmerne vil gøre en yderligere indsats for at få en stærk fagbevægelse. FOA's forslag om, at de vil indgå en overenskomst uden strejkeret, håber vi medlemmerne vil tage kraftigt afstand fra, ligesom HK's medlemmer tog kraftigt afstand fra, at et flertal i HK's ledelse besluttede, at arbejdsløse ikke skulle have ret til at stemme.

Vi håber, fagbevægelsen vil sikre, at vi fortsat har en stærk fagbevægelse, og her er konfliktretten helt afgørende. Hvis man undergraver konfliktretten, som forslagsstillerne lægger op til, vil man skabe uoverskuelige forhold på arbejdsmarkedet. Vi så sådan set hellere, at Folketinget gik den modsatte vej, bl.a. ved at fjerne blokade-cirkulæret fra 1976 og ved i langt højere grad at respektere konfliktretten ved overenskomstfornyelser i stedet for at lave indgreb i overenskomsterne, som Folketinget jo gentagne gange har gjort.

Hvis nogen er i tvivl: Enhedslisten er imod forslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Mogens Nørgård Pedersen.

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Det er naturligvis ikke for sjov, vi har fremsat dette forslag til behandling i Folketinget, dertil har vi for meget respekt for Folketinget som institution. Men vi må konstatere, at i denne sag er regeringspartierne løbet fra de løfter, som de gav, dengang de var i opposition, og på den baggrund finder vi det vigtigt, at vi får diskuteret sagen igen.

Jeg takker for debatten og er opmærksom på, at ordførerne fra regeringspartierne trods alt var rimelig bløde i formuleringen. Det virker næsten, som om man forbeholder sig retten til at ændre holdning eller afventer, at tingenes tilstand måske udvikler sig endnu mere grelt, end de er i dag, og derfor vil være med til at lave et indgreb. Det glæder vi os naturligvis over, selv om det virker, som om ingen rigtig tør. Man er positivt afventende, men tør ikke i øjeblikket, hvad grunden så end kan være.

Jeg vil gerne takke for de positive tilkendegivelser, der trods alt har været, også i debatten i dag. Det ærgrer mig selvfølgelig, at den positive tilkendegivelse ikke kan vippe over, så den også kan give et flertal, men det må vi jo leve med, og det har vi for øvrigt også gjort tidligere. Men hvis sagerne fortsætter med at udvikle sig i det, vi forstår som en negativ retning – hvis der kommer flere og flere sager og Arbejdsretten og arbejdsmarkedets parter ikke har forstået de signaler, som er sendt fra debatten i dag – vil vi naturligvis forbeholde os retten til at genfremsætte forslaget, også fordi flere har sagt: Vi får se, og så vender vi tilbage.

Kl. 18.50

Der er dog sket en væsentlig ændring af situationen, siden sagen sidst var fremme. Enhedslistens ordfører nævnte Icadansagen, som jo ikke er umiddelbart sammenlignelig med de sager, som har været ført det sidste halve års tid, og det indikerer også, at der er sket en udvikling. Det, vi bare kan vente på, er som sagt, at udviklingen bliver endnu grellere, end den er i dag.

Til Dansk Folkepartis ordfører, hr. Bent Bøgsted, vil jeg gerne sige, at selv om også hr. Bent Bøgsted var både-og, fornemmede jeg næsten, at hr. Bent Bøgsted på et tidspunkt var lige ved at acceptere forslaget som et godt forslag, men så kom østudvidelsen ind i billedet. Vi ved, hvad der står i aftalen om østudvidelsen om østeuropæeres adgang til det danske arbejdsmarked, og det står vi gerne inde for. Det tager vi ansvar for, fordi vi er en del af aftalen, men vi kan naturligvis ikke tage ansvar for, hvad den til enhver tid

værende beskæftigelsesminister siger, så der må trods alt være en forskel. I øvrigt tror jeg også, at beskæftigelsesministeren selv kan tage ansvaret for, hvad der bliver sagt, i hvert fald i det store og hele.

Jeg vil gerne takke for debatten, som vi har haft her i dag. Jeg synes, at det er befordrende for både arbejdsmarkedet, foreningsfriheden og den frie adgang til arbejdsmarkedet, at vi en gang imellem får sat fokus på, hvordan vi organiserer os, og hvordan vi agerer på arbejdsmarkedet. Det har vist sig i dag, at virksomhederne er bekendt med, at der ikke sker et indgreb, men virksomhederne ved jo også godt, hvad det koster at løbe ind i en konflikt, også selv om konflikten er uberettiget.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Her til sidst talte hr. Mogens Nørgård Pedersen om en uberettiget konflikt, og det blev også sagt, at tingene går i en negativ retning. Anser man det, som er beskrevet i bemærkningerne til forslaget, for at være negativt, og hvad skal begrundelsen være for at sige, at tingene går i en negativ retning?

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

For Kristendemokraterne går det i en negativ retning, når to parter har indgået en aftale, og en tredje part så kommer og blander sig i den aftale, der er indgået.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Er det ligegyldigt, hvilket indhold en sådan aftale har? Og er det helt ligegyldigt for Kristendemokraternes menneskesyn, at en aftale kan undergrave et helt arbejdsmarked, og at man sådan set kan få undergravet sine egne forhold, fordi der kan laves en hvilken som helst aftale, også på områder hvor organisationsretten er til stede?

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Det er bestemt ikke ligegyldigt for Kristendemokraternes menneskesyn, men det specielle ved området er jo, at der oftest bliver fokuseret på omkostningerne, priserne og lønningerne, og til det må jeg sige, at for os Kristendemokrater er der altså andet og mere end kun lønnen, der betyder noget. Selvfølgelig betyder lønnen noget,

det er klart, men der er også andre ting på arbejdsmarkedet og i et arbejdsforhold, som betyder noget.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 61:

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre lønmodtagerne minimumsrettigheder på arbejdsmarkedet.

Af Mogens Nørgård Pedersen (KD) m.fl.
(Fremsat 20/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Kl. 18.55

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Kristendemokraterne foreslår, at alle lønmodtagere gennem lovgivning sikres en række minimumsrettigheder.

De rettigheder, som Kristendemokraterne nu vil give til alle lønmodtagere, ligger inden for det område, der i dag helt naturligt opfattes som overenskomstparternes domæne. Kristendemokraterne vil bl.a. indføre mindsteløn, arbejdsgiverbetalt pension, betalt frihed ved børns sygdom, overarbejdsbetaling, forskudttidsbetaling og søgnehelligdagsbetaling.

Lønforhold er et kerneområde for overenskomsterne. Lønforhold er et område, som Folketinget hidtil har overladt til arbejdsmarkedets parter, og det mener jeg er med velberåd hu. Lønforhold bør der ikke lovgives om, lønnen